

har modtaget fra Folk, der kende Spvæsenet, om at følge den første Vej, har jeg gjort det her, skønt jeg derved er kommen i mindre Konsekvens med, hvad der er foreslaaet i det næste Lovforslag, vi skulle behandle, nemlig om Maskinføksamen. Det er imidlertid af de Ting, hvorom der kan forhandles nærmere i et Udvalg, og hvorom jeg ikke tvivler om, at der kan opnaas Enighed.

Naar det ærede Medlem mente, at det vilde være rigtigt kun at give de foreslaaede anerkendte Navigationskoler Anerkendelse paa Tid, kan jeg ikke være ganske enig med ham. Anerkendelse sker jo for saa vidt paa Tid, som det udtrykkelig siges i Lovforslaget, at naar de ikke opfyldte de Fordringer, som man har ment, de burde opfyldte, kan den tages fra dem; men det ærede Medlem mente, at paa Grund af den danske Godmodighed har dette meget lidt at betyde. Ja, den danske Godmodighed kunde maasse ogsaa gøre sig gældende, dersom der stod, at Anerkendelsen kun skulde gives paa 3 Aar. Naar der saa blev Tale om Fornøjelse eller Ikke-Fornøjelse, kunde man jo uden at være meget godmodig mene, at der skulde dog virkelig være bestemte Grunde, der talte for, at en Skole, naar den, stolende paa den Anerkendelse, som den har faaet, har sat sig i meget stor Bekostning for at faa hensigtsmæssigt Materiel, gode Lærerkæfter o. s. v., skulde blive berøvet den en Gang givne Anerkendelse. Man vilde tage det temmelig meget i Betænkning, naar der ikke forelaa bestemte Grunde derfor. Jeg tror derfor, at det, der er foreslaaet i Lovforslaget, er det rigtigste.

Det ærede Medlem talte om Foredrag i Historie. Jeg tror, at jeg kan sige, at jeg for mit Vedkommende har saa stor Interesse som nogen for Historie, og jeg vilde derfor naturligvis overordentlig gerne gaa med til saadanne Foredrag, men jeg tror ikke, at det er praktisk. De unge Menneſter komme ind med deres faa Penge, som skulle bringe dem gennem Eksamen, og det skal ske temmelig hurtigt; den hele Eksamen skal kunne tages paa godt tre Hjerdingaar. Der var jo mange andre Ting, hvorom det kunde være ønskeligt at holde Foredrag. Saaledes forlanges der af Kommissionen Foredrag ikke alene som frie, men som tvungne, i Engelsk, praktisk Sømandsstab og endnu en tredje Ting; det skulde være tvungne Foredrag, men dog eksamensfrie Fag. Derpaa har jeg ikke villet gaa ind, fordi jeg tror, at det vanskeligt vil kunne præsteres, men jeg vil ganske vist indrømme, at det er noget andet, som det ærede Medlem har omtalt. Jeg anser tvungne Fag, hvori der ingen Eksamen holdes, for snarere at

være af det onde. Naturligvis kunde det være meget godt, om man kunde holde disse Foredrag i Historie frit, saaledes at de, der vilde, kunde høre dem, men det maatte kun være, naar man havde Lærere dertil paa Stedet, thi det er dog ikke givet, at man paa de forskellige Steder, hvor man tænker sig Navigationskoler, har Lærere i Nærheden, der kunne holde saadanne Foredrag, og at holde særlige Lærere dertil vilde vistnok blive for bekosteligt, selv om Skolerne faa de Begunstigelser, hvorom der er Tale.

Hvad Eksamensbeviset angaar, gælder allerede nu den Bestemmelse, at det skal undertegnes af Navigationsdirektøren, og jeg ser ikke, at der er nogen særlig Grund til at gøre Forandring dertil.

Det ærede Medlem omtalte endelig Pensioneringen. Ja, det er ganske vist, at dette er noget ekstraordinært, der ikke finder Sted ved nogen privat Skole. Naar det er foreslaaet her, er det af den Grund, at det er Lærere ved Skoler, som vel ikke ere Statskoler, men ere af Staten anerkendte Skoler, der derved skulde sættes i Stand til at faa bedre Lærere eller i alt Fald være i Stand til at stille sine Lærere noget bedre, end Lærere ellers ere stillede. Jeg skal tillige bemærke, at det dog ikke er nogen helt ny Tanke. Den Bestemmelse, der her er foreslaaet om Pensionering, er nemlig i sine Grundtræk taget efter et Lovforslag om Skoleordningen i Danmark, som den 12te Marts 1885 blev fremsat af Kultusministeren i Landstinget. Dette Lovforslag blev ganske vist ikke til Lov, men det skulde glæde mig, om Bestemmelsen her kunde blive vedtagen.

De Bemærkninger, der faldd fra det ærede 6te kongevalgte Medlem (Tuxen), indeholdt jo ingen væsentlige Indvendinger mod Lovforslaget; de gik ud paa en Opklaring af enkelte Udtryk, som vi let kunne komme overens om. Det ærede Medlem berørte ogsaa Spørgsmaalet om Søarten; jeg har jo omtalt det og behøver ikke nærmere at komme ind paa det igen. — Den ærede 7de Landstingmand for 6te Areds (Martensen) var jo meget vel tilfredsmed, at jeg ikke var gaaet ind paa en stor Statskole i Kjøbenhavn, og han var i det hele taget snarere endnu mere konservativ end Lovforslaget i de Bemærkninger, han gjorde om Fordringerne. Han beklagede, at der i Dansk er fordret lidt Grammatik, men det er ikke ganske berettiget, i den Henseende ere Fordringerne de samme som i den gældende Lov. Det ærede Medlem er maasse kommet paa Bidspor ved, at Kommissionen har